

(Intervju) Logisti, ne omejujte se na transport in skladiščenje, skočite v proizvodnjo in trgovino

13.03.2019 22:45

Igor Žula, Slovensko logistično združenje: Logisti in prevozniki, ki imajo blago že tako ali tako v svojih rokah, bi se morali pogumneje vključiti v oskrbo proizvodnje in v oskrbo trgovskih polic

NATAŠA KORAŽIJA

Igor Žula, Združenje logistov: V pripravi je razpis za digitalno transformacijo podjetij - če bo vključeval tudi logistiko in transport, je to zelo spodbudno.

Foto: Aleš Beno

Igor Žula je že drugi mandat predsednik **Slovenskega logističnega združenja (SLZ)**, ki je glavni motor logističnega kongresa Oskrbovalne verige v znanosti in praksi - letos bo na sporedu v začetku aprila. Z njim smo se

pogovarjali o poteh za zviševanje dodane vrednosti v logistiki in transportu ter o projektih za razvojno dohitevanje.

Dodana vrednost v logistiki je približno 40 tisoč evrov na zaposlenega, kar je precej manj od logistično bolj razvitih držav. Kaj je glavna težava?

Tako v logistiki kot transportu je dodana vrednost na zaposlenega približno 42 tisoč evrov. Še vedno ostajamo preveč tradicionalni in ne znamo razviti novih poslovnih modelov. Tradicionalna sta tako ponudba storitev kot povpraševanje. Preveč se omejujemo na skladiščenje in transport, logisti in prevozniki se premalo vključujejo v procese, povezane z oskrbo proizvodnje ali oskrbo polic. Če imamo logistično blago že v svojih rokah, zakaj potem s tem ne poskušamo narediti še kaj več in pomagati naročniku? Preveč smo konservativni in premalo pogumni.

Kaj so trije glavni ukrepi na ravni države, ki bi jih morali izpeljati, da bi zvišali dodano vrednost v logistiki?

Po mojih informacijah je v pripravi razpis za *digitalno transformacijo podjetij*. Če bo razpis zares podprl celovite projekte digitalizacije oziroma informatizacije ter bo vključeval tudi logistiko in transport, potem je to zelo spodbudno in upam, da bodo podjetja, tudi iz naših panog, to vzela zelo resno.

Podobno podporo bi pričakoval pri razvoju novih poslovnih modelov, ki bi naročnika in logista oziroma prevoznika bolj povezala ali pa vse deležnike spodbudila k sodelovanju.

Naslednji projekt je Single Window (Enotno okno), o katerem se pogovarjamo že od leta 2007, s katerim naj bi zares digitalizirali administrativne procese v mednarodni trgovini in v središče postavili pošiljko. Po analizah v tem procesu nastopa precej več kot 50 različnih dokumentov, ki jih je treba pošiljati, skenirati, pretipkavati ..., kar bremeni logistični proces tako stroškovno kot časovno.

Želim si, da tukaj naredimo pomemben premik naprej, in želim si, da projekt eCMR (elektronski tovorni list), kjer smo res med vodilnimi v EU, čim prej zaživi v polnem obsegu.

Na sistemski ravni so seveda pomembne naložbe, poleg tega je treba prisluhniti prevoznikom, ki opozarjajo, da je Slovenija pripravljavnica za voznike, ki pridejo iz manj razvitih držav, po dveh letih, ko se usposobijo, pa gredo naprej.

Kaj so trije glavni ukrepi na ravni podjetja za zvišanje dodane vrednosti?

Tudi v transportu in logistiki se delo s kadri vedno obrestuje, še posebej v transportu, kjer je strošek goriva skoraj tretjino celotnega, hkrati pa nove možnosti ponujajo telematika in drugi sistemi, ki zahtevajo več znanja. Nujna so tudi usposabljanja o varčni in varni vožnji ter nenehno usposabljanje za učinkovito uporabo tehnoloških rešitev.

Menim, da nismo naredili dovolj pri organizaciji in upravljanju logistike. Zelo redki so sistematični pristopi k razvoju in uvajanju novih tehnologij. Produktivnost v logistiki je premalo vključena v dnevno spremljanje poslovanja.

V proizvodnih podjetjih je logistika alfa in omega optimizacije. Logistika se pojavlja pri oskrbi s surovinami, oskrbi kupcev z gotovimi izdelki, hrambi blaga, oskrbi proizvodnih linij in na mikroravni delovnega mesta. Čas, ko izdelku zares dodajamo vrednost, je redko nad pet odstotkov, vse preostalo je logistika. Vendar so povsod enake zakonitosti. Vedno odpravljamo prazne kilometre, na delovnih mestih celo centimetre. Pod črto, odpravljamo entropijo v delovnem procesu. Ključ do uspeha je nenehno iskanje priložnosti pri vseh elementih proizvodnega procesa. In potem je tu še tehnološka modernizacija in vse, kar vključuje pojem pametna tovarna.

Kako ste zadovoljni z uresničitvijo projekta Single Window, ki je bil zagnan že leta 2007, glavni cilj pa je bil digitalizirati in poenotiti vseh 56 dokumentov v ozadju mednarodne trgovine in s tem poenostaviti izvoz?

Temeljni cilj projekta Single Window je pošiljko postaviti v središče dogajanja, okrog pošiljke digitalizirati in s tem poceniti vse procese ter se tako izogniti prepisovanju, pošiljanju, čakanju, skeniranju, napakam, predvsem pa izjemno skrajšati čas uvoza blaga.

Glede na to, da je Slovenija lahko (še vedno) referenčna država v EU, je nerazumljivo, zakaj prepričevanje traja tako dolgo. Pričakovali bi, da bi ta projekt več ministrstev ponotranjilo in ga sprejelo kot ključnega, saj so multiplikativni učinki tako v predelovalni panogi kot v logistiki in vsej povezani administraciji.

Nisem zadovoljen, a kot mi je znano, se stvari po dolgem času vendarle premikajo.

Kaj bo glavni izziv logističnih podjetij v Sloveniji letos in v prihodnjih petih letih?

V prihodnjih petih letih ne bo drugega tira, ne bo tretje razvojne osi, projekt Enotno okno najbrž še ne bo zaživel in 3D-tisk še ne bo pomembno vplival na logistične procese. Torej je vprašanje, kaj lahko naredijo podjetja sama.

Izzivi gredo vse bolj v smeri še večje drobitve naročil, digitalne integracije med dobavitelji in naročniki, sledljivosti blaga z nenehnim pritiskom na stroške, pričakovanimi krajšimi časi ...

Na drugi strani pa govorimo o umetni inteligenci, avtomatizaciji in robotizaciji v logistiki, platooningu (vožnja v konvojih), samovozečih vozilih, množičnih podatkih in prediktivni analitiki, tehnologiji veriženja blokov in v nadaljevanju novih poslovnih modelih.

Če na eni strani govorimo, da smo konservativni, da vsako naložbo v logistiko jemljemo kot strošek in na splošno nismo naklonjeni naložbam v stvari, ki jih ne vidimo, je ključno vprašanje, kako spremeniti to miselnost. Nekaj bo prinesel trg, vendar pa je proaktivost nujna. Želim si, da bi bilo to obdobje pospešene tranzicije.

Vir: <https://tl.finance.si/8945559/%28Intervju%29-Logisti-ne-omejajte-se-na-transport-in-skladiscenje-skocite-v-proizvodnjo-in-trgovino>